

Lomake etusijan hakemiseen vihreän siirtymän hankkeelle Lupa- ja valvontaviraston lupakäsittelyssä

Tätä lomaketta voidaan käyttää haettaessa etusijaa vihreän siirtymän hankkeelle Lupa- ja valvontaviraston lupakäsittelyssä. Etusijasta säädetään laissa eräiden ympäristöasioiden käsittelystä Lupa- ja valvontavirastossa (823/2025, ympäristöasioiden käsittelylaki). Lain 7 §:n mukaan Lupa- ja valvontaviraston on 31.12.2030 asti annettava etusija vihreän siirtymän hankkeiden ympäristölupahakemuksille ja vesilupahakemuksille, jos seuraavat ehdot täyttyvät:

1. Kyseessä on ympäristöasioiden käsittelylain 7 §:n mukainen vihreän siirtymän hanke;
2. Hankkeessa otetaan huomioon ei merkittävää haittaa –periaate (DNSH-periaate) ja
3. Hakija osoittaa riittävällä selvityksellä edellä 1 ja 2 kohtien edellytysten täyttymisen ja siten oikeutensa etusijaan.

Lomakkeen taulukossa 1 tarkistetaan, onko kyseessä ympäristöasioiden käsittelylain 7 §:n mukainen vihreän siirtymän hanke. Lomakkeen taulukko 2 sisältää ei merkittävää haittaa –selvityksen (DNSH-selvitys). Täytä kumpikin taulukko ja perustele vastauksesi. Perusteluissa voidaan hyödyntää mahdollisia aiemmin laadittuja dokumentteja, kuten ympäristövaikutusten arviointiselostusta, lupahakemusasiakirjoja tai hankkeen rahoitushakua varten tehtyä DNSH-selvitystä. Asiakirjat, joihin perusteluissa viitataan, on toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle. Perusteluiksi eivät riitä yleisluonteiset viittaukset muihin asiakirjoihin, vaan perusteluissa tulee yksilöidä aina selkeästi, mihin kohtaan asiakirjoissa (esim. luku tai sivu) kulloinkin viitaan.

Ympäristöasioiden käsittelylain 8 §:ssä säädetään lisäksi eräiden EU-säädösten mukaisten hankkeiden etusijasta. Näitä ovat kriittisten raaja-aineiden asetuksen (EU) 2024/1252 mukaiset strategiset raaka-ainehankkeet ja nettonollateollisuuden asetuksen (EU) 2024/1735 mukaiset strategiset nettonollahankkeet. Jos hanke kuuluu sekä ympäristöasioiden käsittelylain 8 §:ään että 7 §:ään, etusijaa haetaan tällä lomakkeella kuten 7 §:n mukaiselle hankkeelle. Jos hanke kuuluu vain 8 §:ään, etusija myönnetään automaattisesti Lupa- ja valvontavirastossa, eikä erillistä hakemusta tarvita.

Katso tarkempia tietoja ja ohjeita ympäristöministeriön julkaisusta [Ohjeistus vihreän siirtymän hankkeiden lupahakemusten etusijan soveltamisesta Lupa- ja valvontavirastossa](#).

1. Tiedot hakijasta ja hankkeesta jolle etusijaa haetaan

Hakijan nimi tai toiminimi ja yhteystiedot
Yritys- ja yhteisötunnus
Yhteyshenkilön nimi ja yhteystiedot
Lupahakemus, jonka käsittelylle haetaan etusijaa
Lupahakemuksen diaarinumero Lupa- ja valvontavirastossa, jos tiedossa

2. Onko kyseessä toiminta, joka voi saada etusijan Lupa- ja valvontaviraston lupakäsittelyssä

Koskeeko lupahakemus yhtä tai useampaa seuraavista toiminnoista	Kyllä
<p>1) Energiatuotantolaitos, joka tuottaa energiaa uusiutuvalla energialla, mukaan lukien merituulivoimala ja siihen liittyvät vesitaloushankkeet</p> <p>Perustelu jos valittu kyllä:</p>	
<p>2) Uusiutuvaan energiaan tai sähköistämiseen perustuva fossiilisten polttoaineiden tai raaka-aineiden käyttöä korvaava teollisuuden hanke</p> <p>Perustelu jos valittu kyllä:</p>	
<p>3) Vedyn valmistus tai hyödyntäminen, lukuun ottamatta vedyn valmistus fossiilisista polttoaineista</p> <p>Perustelu jos valittu kyllä:</p>	
<p>4) Hiilidioksidin talteenotto, hyödyntäminen tai varastointi</p> <p>Perustelu jos valittu kyllä:</p>	

<p>5) Akkutehdas tai akkumateriaalien valmistus, talteenotto tai uudelleenkäyttö</p> <p>Perustelu jos valittu kyllä:</p>	
<p>6) Palvelinkeskus, jonka tuottamasta hukkalämmöstä pääosa hyödynnetään</p> <p>Perustelu jos valittu kyllä:</p>	
<p>7) Ydinvoimalaitos</p> <p>Perustelu jos valittu kyllä:</p>	
<p>Eri toimintojen muodostama kokonaisuus, jossa luvan tarve olennaisilta osin perustuu johonkin yllä 1–7 kohdissa tarkoitettuun toimintoon</p> <p>Perustelu jos valittu kyllä:</p>	

2. Ei merkittävää haittaa –selvitys (DNSH-selvitys)

Ympäristötavoite sekä sitä koskeva pääkysymys ja tarkentavat kysymykset	Kyllä	Ei
<p>1) Ilmastonmuutoksen hillintä</p> <p>Pääkysymys: Onko hankkeella todennäköisesti merkittäviä haitallisia vaikutuksia ilmastonmuutoksen hillintään?</p> <p>Ilmastovaikutusten selvityksessä voi mahdollisuuksien mukaan käyttää olemassa olevia päästöselvityksiä, jotka voivat perustua esimerkiksi seuraaviin menetelmiin: LCA, KHK-protokolla tai PEF (2013/179/EU). Annetuissa perusteluissa voi ottaa huomioon hankkeen suorien kasvihuonekaasupäästöjen lisäksi myös epäsuorat kasvihuonekaasupäästöt, mikäli näitä on jo arvioitu. Varsinaista elin-kaariarviointia ei edellytetä.</p> <p>Perustelut pääkysymyksen vastaukselle perustuen tarkentaviin kysymyksiin annettuihin vastauksiin:</p>		
<p>Tarkentavat kysymykset:</p> <p>a) Lisääkö hanke suoria kasvihuonekaasupäästöjä?</p> <p>Perustelut vastaukselle:</p>		

b) Heikentääkö hanke hiilinieluja ja/tai hiilivarastoja?

Perustelut vastaukselle:

c) Edistääkö toiminta fossiilisten polttoaineiden käyttöä?

Perustelut vastaukselle:

d) Jokin muu haitallinen vaikutus?

Perustelut vastaukselle:

2) Ilmastonmuutokseen sopeutuminen

Pääkysymys: Onko hankkeella todennäköisesti merkittäviä haitallisia vaikutuksia ilmastonmuutokseen sopeutumiselle?

Selvityksessä voidaan hyödyntää ilmastoriskien arviointia (selvitys odotettavissa olevan tulevan ilmaston fyysisistä vaikutuksista toimintaan sen elinkaaren aikana) tai selvitystä käyttöönotettavista sopeutumisratkaisuista.

Perustelut pääkysymyksen vastaukselle perustuen tarkentaviin kysymyksiin annettuihin vastauksiin:

Tarkentavat kysymykset:

a) Lisääkö hanke tulva- tai kuivuusriskiä tai alttiutta sään ääri-ilmiöille?

Perustelut vastaukselle:

b) Jokin muu haitallinen vaikutus?

Perustelut vastaukselle:

c) Onko hankkeessa varauduttu sään ääri-ilmiöihin (olennaisilta osin)?

Perustelut vastaukselle:

3) Vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestävä käyttö ja suojele

Pääkysymys: Onko hankkeella todennäköisesti merkittäviä haitallisia vaikutuksia vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestävään käyttöön ja suojeleluun?

Mikäli lupaa haetaan toiminnoille, joille on osin jo voimassa oleva ympäristölupa tai vesitalouslupa ja/tai tehty ympäristövaikutusten arviointi (YVA), voidaan hakemusaineistoja hyödyntää selvityksessä.

Mikäli hakijalla on voimassa oleva ympäristölupa tai vesitalouslupa ja etusijaa haetaan merkityksiltään vähäisille toiminnan muutoksille, voidaan lähtökohtaisesti katsoa, että DNSH-kelpoisuus täyttyy tämän tavoitteen osalta.

Perustelut pääkysymyksen vastaukselle perustuen tarkentaviin kysymyksiin annettuihin vastauksiin:

Tarkentavat kysymykset:

a) Voiko hanke aiheuttaa muutoksia vedenlaatuun, vesieliöstöön, pohjaolosuhteisiin, virtauksiin, virtaamaan, vedenkorkeuteen tai vesistö päästöihin, jotka voisivat aiheuttaa pinta- tai pohjavesien tilan heikentymistä (esimerkiksi lisätä ravinne-, metalli- tai kiintoainekuormitusta, heikentää kalojen elinolosuhteita tai levittää vieraslajeja)?

Perustelut vastaukselle:

b) Lisääkö hanke lämpökuormitusta?

Perustelut vastaukselle:

c) Jokin muu haitallinen vaikutus?

Perustelut vastaukselle:

4) Kiertotalous, mukaan lukien jätteen synnyn ehkäisy ja kierrätys

Pääkysymys: Onko hankkeella todennäköisesti merkittäviä haitallisia vaikutuksia siirtymisessä kiertotalouteen?

Luvanvaraisesta toiminnosta riippuen selvityksessä voidaan hyödyntää esim. EOW-menettelyn asiakirjoja ja selvityksiä.

Mikäli hakija arvioi, että haittaa voi syntyä, tulee tarkentavassa selvityksessä kuvata, miten hankkeessa on huomioitu:

- uusiutumattomien luonnonvarojen käyttö tuotannossa
- tuotteen/tuotannossa syntyvän jätteen mahdollinen uudelleenkäyttö tai materiaalin kierrätettävyys
- tuotteen kestävyys/käyttöikä
- tuotannossa syntyvän kaatopaikalle joutuvan jätteen määrä
- tuotteen/jätteen sisältämien haitallisten aineiden vaikutus uudelleenkäyttöön/kierrättämiseen.

Perustelut pääkysymyksen vastaukselle perustuen tarkentaviin kysymyksiin annettuihin vastauksiin:

Tarkentavat kysymykset:

a) Lisääkö hanke luonnonvarojen käyttöönottoa?

Perustelut vastaukselle:

<p>b) Vaikeuttaako hanke tuotteiden tai materiaalien uudelleenkäyttöä tai lyhentääkö tuotteiden käyttöikä?</p> <p>Perustelut vastaukselle:</p>		
<p>c) Vaikeuttaako hanke materiaalien kierrätystä?</p> <p>Perustelut vastaukselle:</p>		
<p>d) Lisääkö hanke jätteiden loppusijoittamista tai polttamista (esim. lisääkö hanke syntyvän jätteen haitallisuutta)?</p> <p>Perustelut vastaukselle:</p>		
<p>e) Jokin muu haitallinen vaikutus?</p> <p>Perustelut vastaukselle:</p>		

5) Ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen

Pääkysymys: Johtaako hanke päästöjen lisääntymisen tai maankäytön muutoksen välityksellä ympäristön (maa, vesi, ilman laatu) tilan todennäköisesti merkittävään heikentymiseen ?

Mikäli lupaa haetaan toiminnoille, joille on osin jo voimassa oleva ympäristölupa tai vesitalouslupa ja/tai tehty ympäristövaikutusten arviointi (YVA), voidaan hakemusaineistoja hyödyntää selvityksessä.

Mikäli hakijalla on voimassa oleva ympäristölupa tai vesitalouslupa ja etusijaa haetaan merkityksiltään vähäisille toiminnan muutoksille, voidaan lähtökohtaisesti katsoa, että DNSH-kelpoisuus täyttyy tämän tavoitteen osalta.

Perustelut pääkysymyksen vastaukselle perustuen tarkentaviin kysymyksiin annettuihin vastauksiin:

Tarkentavat kysymykset:

a) Lisääkö hanke ympäristön kemikalisoitumista?

Perustelut vastaukselle:

<p>b) Aiheutuuko hankkeesta merkittäviä haitallisten tai vaarallisten aineiden päästöjä? Perustelut vastaukselle:</p>		
<p>c) Voivatko ympäristöriskit lisääntyä? Perustelut vastaukselle:</p>		
<p>d) Jokin muu haitallinen vaikutus? Perustelut vastaukselle:</p>		

6) Biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojeleminen ja ennallistaminen

Pääkysymys: Heikentääkö hanke todennäköisesti merkittävästi biologista monimuotoisuutta tai vaikeuttaako se todennäköisesti merkittävästi ekosysteemien suojeleminen ja/tai ennallistamista?

Mikäli lupaa haetaan toiminnoille, joille on osin jo voimassa oleva ympäristölupa tai vesitalouslupa ja/tai tehty ympäristövaikutusten arviointi (YVA), voidaan hakemusaineistoja hyödyntää selvityksessä.

Perustelut pääkysymyksen vastaukselle perustuen tarkentaviin kysymyksiin annettuihin vastauksiin:

Tarkentavat kysymykset:

a) Heikentääkö tai pirstooko hanke suojellun tai uhanalaisen luontotyyppin esiintymiä tai heikentääkö niiden laatua?

Perustelut vastaukselle:

<p>b) Pienentääkö hanke suojellun tai uhanalaisen luontotyyppin esiintymän kokoa tai luontotyyppin esiintymisaluetta?</p> <p>Perustelut vastaukselle:</p>		
<p>c) Heikentääkö tai pirstooko hanke suojellun tai uhanalaisen lajin elinympäristöä tai heikentääkö sen laatua?</p> <p>Perustelut vastaukselle:</p>		
<p>d) Pienentääkö hanke suojellun tai uhanalaisen lajin populaatiokokoa tai lajin esiintymisaluetta?</p> <p>Perustelut vastaukselle:</p>		

<p>e) Vaikeuttaako hanke ekosysteemien suojelua ja ennallistamista?</p> <p>Perustelut vastaukselle:</p>		
<p>f) Jokin muu biologista monimuotoisuutta heikentävä tai haitallinen vaikutus?</p> <p>Perustelut vastaukselle:</p>		

Lupa- ja valvontaviraston yhteystiedot

[Lupa- ja valvontaviraston yhteystiedot](#)